

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a soudců Mgr. Miroslava Makajeva a Mgr. Lenky Oulíkové ve věci

žalobkyně: **T. T. T. P.**, narozená X,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem X,

zastoupena advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
se sídlem Příkop 8, Brno,

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
se sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2018, č. j. MV-146838-4/SO-2017,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah žaloby

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 28. 11. 2017, č. j. OAM-667-19/ZR-2016. Ministerstvo tímto rozhodnutím zrušilo platnost povolení žalobkyně k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) s odůvodněním, že žalobkyni byl udělen trvalý pobyt na základě osvědčení o znalosti českého jazyka, které neodpovídalo skutečnosti. Současně ministerstvo stanovilo žalobkyni lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území České republiky.

2. Žalobkyně tvrdí, že osvědčení o znalosti českého jazyka na úrovni A1 převzala v dobré víře poté, co se účastnila jazykové zkoušky, a v dobré víře ho též předložila k žádosti o povolení k trvalému pobytu. Žalobkyně rozporuje názor žalované, podle níž si musela být vědoma toho, že zkoušku nesložila úspěšně. Žalobkyni nebylo známo, jak měla zkouška probíhat a z kolika částí se měla skládat. O podrobnosti spojené se zkouškou se nezajímala, pouze věděla, že musela zkoušku vykonat a poté předložit osvědčení k žádosti o povolení k trvalému pobytu. Žalobkyni zajímalo jen to, zda dostane osvědčení, či nikoliv. Nemohla předpokládat, že by jí osvědčení mohlo být vydáno bez toho, aby jazykovou zkoušku úspěšně absolvovala. Tvzení žalované, podle níž si žalobkyně musela být s ohledem na svůj předchozí neúspěšný pokus vědoma, že zkoušku ani napodruhé nesložila úspěšně, žalobkyně nepokládá za logické. O tom, že zkoušku lze úspěšně složit až po ústní části, žalobkyni nikdo neinformoval. Při znalosti českého jazyka na úrovni A1 není uživatel jazyka schopen porozumět zkušebními pravidly.
3. Ustanovení § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je transpozicí čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice Rady 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajících rezidenty (dále jen „směrnice 2003/109/ES“), avšak neobsahuje požadavek, aby se žadatel dopustil podvodného jednání. Citované ustanovení zákona o pobytu cizinců je tak dle žalobkyně v rozporu se směrnicí 2003/109/ES, jejímuž čl. 9 odst. 1 písm. a) by měl být přiznán přímý nebo alespoň nepřímý účinek. Žalobkyně se podvodu nedopustila a nebylo jí známo, že jazykovou zkoušku podle záznamových archů nesložila úspěšně. Opačné tvrzení žalované nemá oporu ve spisovém materiálu. Žalovaná ani ministerstvo nevedly žádné dokazování ohledně povědomí žalobkyně o obsahu záznamových archů. V napadeném rozhodnutí navíc absentuje výklad pojmu podvodné jednání ve smyslu směrnice 2003/109/ES, a tak z něj nelze zjistit, jak žalovaná tomuto pojmu rozumí. Proto je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
4. Žalobkyně je dále přesvědčena o tom, že správní orgány by mohly zrušit platnost jejího povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců pouze tehdy, pokud by žalobkyně předložila padělaný nebo pozměněný doklad, nebo pokud by předložený doklad osvědčoval podstatné údaje, které by neodpovídaly skutečnosti. O první z těchto případů v souzené věci nešlo a ohledně druhého správní orgány neprovedly dokazování. Tvrzení, že osvědčení obsahovalo nepravdivý údaj ohledně neznalosti českého jazyka, by podle žalobkyně mohlo obstát jen tehdy, kdyby žalobkyně znalost jazyka na úrovni A1 skutečně neměla. Nesložení jazykové zkoušky však nepotvrzuje, že žalobkyně nezná český jazyk na úrovni A1. Zkouška z českého jazyka nadto není podstatným údajem pro posouzení žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu, neboť požadavek na její složení nemá oporu ve směrnici 2003/109/ES.
5. Osvědčení o znalosti českého jazyka je dle žalobkyně veřejnou listinou požívající presumpci správnosti. Toto osvědčení dosud nebylo zrušeno. Ze správních rozhodnutí tak není patrné, proč byla sdělení ředitele jazykové školy přiznána vyšší právní síla než veřejné listině. Případné pochybení jazykové školy navíc nemůže být přenášeno na žalobkyni, která byla v dobré víře a jejíž práva měla být ve správním řízení chráněna. Závěrem žalobkyně upozorňuje na to, že napadené rozhodnutí odporuje závaznému právnímu názoru, který žalovaná vyslovila ve svém dřívějším rozhodnutí vydaném v této věci.

II. Obsah vyjádření žalované a repliky žalobkyně

6. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvádí, že postup ministerstva byl v souladu s judikaturou. Tvrzení žalobkyně, že jí nebyl znám průběh jazykové zkoušky, žalovaná označuje za účelové. Nezajímala-li se žalobkyně o podmínky stanovené ve (dnes již neúčinné) vyhlášce č. 348/2008 Sb., o výuce a zkouškách znalostí českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu na území České republiky, pak nejednala v dobré víře a neznalost právních předpisů ji neomlouvá. Osoba ovládající český jazyk na úrovni A1 by byla schopna rozumět pokynům ohledně jazykové zkoušky. Tvrzení žalobkyně, že nerozuměla podmínkám zkoušky, je dle žalované absurdní. Vzhledem k tomu, že žalobkyně zapisovala odpovědi do odpovědních archů, zjevně rozuměla pokynům zkoušejících. Z hlediska naplnění důvodu dle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a dle čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES postačuje prokázat, že k získání povolení došlo podvodným jednáním, ale není nutné prokázat podvodné jednání ze strany cizince. Odpovědnost za správnost předložených dokladů nesla žalobkyně, která nebyla oprávněna předložit ministerstvu osvědčení, pokud při jazykové zkoušce neprokázala potřebnou znalost českého jazyka. Žalobní argumentace ohledně neznalosti podmínek zkoušky má žalovaná za nevěrohodnou s ohledem na to, kolika jinými informacemi žalobkyně disponovala (např. na jaké škole zkouška probíhá, jaké doklady se při ní musí předložit, kolik činí poplatek, zda lze zkoušku opakovat). Jako nevěrohodné se pak žalované jeví to, že by zkušební komise zatajila žalobkyni existenci ústní části zkoušky nebo že by se žalobkyně nezajímala o to, zda zkoušku skutečně složila. Svým podpisem na žádosti o povolení k trvalému pobytu žalobkyně *de facto* stvrdila, že se dostavila k ústní části zkoušky a že ji úspěšně složila, což však nebylo pravdou.
7. O nedosažení potřebné znalosti českého jazyka podle žalované svědčí dokumentace o průběhu a výsledku jazykové zkoušky. Prověření znalosti žalobkyně ve správním řízení nebylo nutné. K vyvrácení pravdivosti osvědčení o znalosti českého jazyka stačila dokumentace, kterou si ministerstvo vyžádalo od jazykové školy. Nerozhodné je naopak to, že jazyková škola nezahájila řízení o zrušení platnosti osvědčení. Závěrem žalovaná konstatuje, že směrnice 2003/109/ES umožňuje, aby členské státy samy učinily integrační opatření. Takovým integračním opatřením je v případě České republiky prokázání znalosti českého jazyka na úrovni A1, jehož účelem je zajistit, aby na území nepobývali jako držitelé povolení k trvalému pobytu ti cizinci, kteří se dostatečně nesžili s Českou republikou.
8. V replice žalobkyně uvádí, že její dobrá víra se vztahovala k úspěšnému složení jazykové zkoušky a nikoli k obsahu právního předpisu. Žalobkyně byla schopna porozumět jednoduchým pokynům (např. kam se dostavit, kdy zahájit a ukončit vyplňování testu a jak označit správnou odpověď), a navíc viděla, co činili ostatní účastníci zkoušky, nebo mohla správný postup odvodit ze vzhledu vyplňovacích archů. Nebyla však schopna porozumět složitým konstrukcím ohledně potřebného percentilu a následkům nedosažení této hranice. Žalobkyně při svém druhém pokusu (stejně jako při prvním) vyplnila test a po obdržení osvědčení měla za to, že byla úspěšná. Správní orgány se vůbec nezabývaly tím, proč jazyková škola vydala osvědčení v situaci, kdy žalobkyně zkoušku nesložila. Podvodné jednání ve smyslu směrnice 2003/109/ES nebylo zjištěno u žalobkyně ani u třetí osoby. Ve vztahu k vyvrácení správnosti veřejné listiny důkazem opaku žalobkyně konstatuje, že žalovanou citované případy se týkaly skutkově odlišných situací, v nichž dotčené osoby musely mít povědomí o tom, že činily něco, co bylo v rozporu s obsahem veřejné listiny. V právě souzené věci však žalobkyně nebyla osobou schopnou posoudit svou jazykovou úroveň na stupnici evropského referenčního rámce.

III. Obsah správního spisu

9. S. p. š. s. aj. š. s p. s. j. z., X (dále jen „jazyková škola“) dne 16. 11. 2015 sdělila ministerstvu na jeho žádost, že žalobkyně absolvovala dne 1. 7. 2015 zkoušku znalosti českého jazyka. Jednalo se o první pokus, žalobkyně zkoušku nevykonala a nebylo jí vydáno osvědčení. Ústní část zkoušky se nekonala. Ministerstvo v reakci na to přípisem ze dne 22. 3. 2016 oznámilo zahájení správního řízení ve věci zrušení povolení žalobkyně k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
10. Žalobkyně během správního řízení rozporovala tvrzení jazykové školy o tom, že jí nebylo vydáno osvědčení o znalosti českého jazyka, a naopak tvrdila, že příslušné osvědčení v dobré víře převzala a použila v řízení o povolení k trvalému pobytu. Ve správním spise je založeno osvědčení o znalosti českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu na území České republiky (evidenční číslo dokladu X), které (dle jeho obsahu) jazyková škola vydala žalobkyni dne 1. 7. 2015.
11. Ministerstvo doplnilo spisový materiál o dokumentaci ke zkoušce, kterou vyžádalo od jazykové školy, a to evidenční list uchazeče, potvrzení o zkoušce a odpovědní listy. Dle evidenčního listu byla žalobkyně jakožto uchazečka s přiděleným kódem X dne 1. 7. 2015 přítomna u zkoušky a byla zkontrolována. Podle potvrzení o zkoušce dosáhla žalobkyně (kód uchazeče X) v dílčích písemných úkolech čtení s porozuměním 9 bodů (45 %), poslech s porozuměním 7 bodů (35 %) a v psaní 4 body (20 %). Ústní části zkoušky se žalobkyně neúčastnila, a tedy z ní získala 0 bodů. V potvrzení jsou uvedena jména hodnotitelů, k nimž jsou u písemné části připojeny podpisy. Jednotlivé počty bodů odpovídají bodovému hodnocení uvedenému v odpovědních listech u úkolů čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a psaní. Odpovědní listy jsou označeny kódem uchazeče X a opatřeny podpisy hodnotitelů.
12. Žalobkyně poté, co byla seznámena s podklady pro vydání rozhodnutí, zopakovala, že vykonala jazykovou zkoušku a bylo jí vydáno osvědčení podepsané ředitelem jazykové školy. Dne 13. 2. 2017 ministerstvo vydalo své v pořadí první rozhodnutí, jímž zrušilo platnost povolení žalobkyně k trvalému pobytu s odůvodněním, že osvědčení, které žalobkyně doložila ke své žádosti o povolení k trvalému pobytu, neodpovídalo skutečnosti; zda bylo osvědčení padělkem, přitom nebylo podstatné. Žalovaná toto rozhodnutí ministerstva zrušila svým rozhodnutím ze dne 25. 5. 2017 a věc vrátila ministerstvu k dalšímu řízení s tím, že je třeba ozřejmit, z jakého důvodu je žalobkyně držitelkou osvědčení o znalosti českého jazyka, které dle tvrzení jazykové školy nebylo vystaveno. Současně žalovaná podotkla, že vzhledem k dosud zjištěnému skutkovému stavu věci je třeba mít za to, že povolení k trvalému pobytu bylo žalobkyni uděleno na základě osvědčení, jehož pravost nebyla zpochybněna, stejně jako nebyla zpochybněna znalost českého jazyka ze strany žalobkyně.
13. Ministerstvo následně vyrozumělo žalobkyni o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, načež vydalo své v pořadí druhé rozhodnutí ze dne 28. 11. 2017, jímž opětovně zrušilo povolení žalobkyně k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců a stanovilo žalobkyni třicetidenní lhůtu k vycestování z území České republiky. Úvodem ministerstvo konstatovalo, že právní názor žalované vyslovený v jejím rozhodnutí ze dne 25. 5. 2017 neodpovídá okolnostem případu a odchyluje se od

rozhodovací praxe žalované, a proto se s ním ministerstvo nemohlo ztotožnit. Ministerstvo odkázalo na jiná rozhodnutí žalované, jimiž se cítilo být vázáno. Ministerstvo mělo za prokázané, že žalobkyně neuspěla u jazykové zkoušky a nebylo jí vydáno osvědčení o znalosti českého jazyka. Povolení k trvalému pobytu žalobkyni bylo uděleno na základě podkladu, který neodpovídal skutečnosti, a tak byl dán důvod k jeho zrušení. Ministerstvo dodalo, že si žalobkyně osvědčení zjevně obstarala od dosud neztotožněné osoby a že jazyková škola toto osvědčení nemohla zrušit, pokud ho nikdy nevydala.

14. Proti rozhodnutí ministerstva ze dne 28. 11. 2017 podala žalobkyně odvolání, které žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla jako nedůvodné. Žalovaná konstatovala, že ze sdělení jazykové školy i z dokladů o průběhu jazykové zkoušky je zřejmé, že žalobkyně dne 1. 7. 2015 u zkoušky neuspěla. K úspěšnému složení písemné části zkoušky bylo třeba získat alespoň 12 bodů (60 %) z každého ze tří písemných úkolů, což žalobkyně nesplnila, a proto nebyla připuštěna k ústní části zkoušky, kde tedy též nemohla dosáhnout požadovaných 12 bodů. Protože žalobkyně u jazykové zkoušky neuspěla, nemohlo jí být vydáno osvědčení. Dokumentace získaná od jazykové školy podávala dle žalované přesvědčivý obraz o průběhu a výsledku jazykové zkoušky. Žalobkyně tak v řízení o povolení k trvalému pobytu předložila osvědčení, které obsahovalo údaje podstatné pro posouzení žádosti, jež neodpovídaly skutečnosti. Nemohla proto splnit podmínku dle § 70 odst. 2 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Toho, že splnění podmínek muselo být konstatováno zkušební komisí, si žalobkyně musela být vědoma. Stejně tak jí musela být známa kritéria pro úspěšné složení jazykové zkoušky (pokud jí známa nebyla, měla se informovat u jazykové školy či zkušební komise).
15. Žalovaná dále odkázala na čl. 5 odst. 2 a čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES a konstatovala, že platnost povolení k trvalému pobytu lze zrušit, dopustí-li se cizinec v souvislosti s osvědčením, na jehož základě získal povolení k trvalému pobytu, podvodného jednání. Žalobkyně nemohla jednat v dobré víře a musela si být vědoma toho, že neprokázala svou jazykovou schopnost v rozsahu nutném pro získání osvědčení. K namítanému nerespektování závazného právního názoru ministerstvem žalovaná uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s její většinovou rozhodovací praxí. Pokud by žalovaná postupovala v rozporu se svou vlastní rozhodovací praxí, mělo by to za následek nejednotnost rozhodování, porušení rovnosti účastníků a vyvolání právní nejistoty. Žalovaná dále uvedla, že dokumentace jazykové školy vyvrátila správnost obsahu osvědčení o znalosti českého jazyka. O úspěšném absolvování jazykové zkoušky nebyl v dokumentaci záznam. Žalovaná v napadeném rozhodnutí též uvedla, že ministerstvo nemuselo posuzovat přiměřenost dopadů zrušení povolení k trvalému pobytu do soukromého a rodinného života žalobkyně.

IV. Posouzení věci krajským soudem

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), načež shledal, že žaloba není důvodná. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci s tímto postupem vyjádřili souhlas v intencích § 51 odst. 1 s. ř. s. Jednání nebylo třeba nařizovat ani za účelem dokazování, neboť seznámení se s obsahem správního spisu nevyžaduje provádění dokazování (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, publikovaný pod č. 2383/2011 Sb. NSS a dostupný stejně jako ostatní rozhodnutí správních soudů na www.nssoud.cz).

17. Podle § 70 odst. 2 písm. h) zákona o pobytu cizinců je cizinec povinen k žádosti o povolení k trvalému pobytu předložit doklad prokazující požadovanou znalost českého jazyka vydaný osobou uskutečňující zkoušku znalosti českého jazyka v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem vydaným podle § 182a odst. 1 písm. a), není-li dále stanoveno jinak. Podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže *„cizinci byl trvalý pobyt povolen na základě předložených padělaných anebo pozměněných náležitostí nebo náležitostí, v nichž uvedené údaje podstatně pro posouzení žádosti neodpovídají skutečnosti“*.
18. Výkladem těchto ustanovení se Nejvyšší správní soud zabýval v případech, jež byly skutkově podobné nyní souzené věci, tj. v případech, kdy ministerstvo zrušilo cizinci platnost povolení k trvalému pobytu z důvodu, že cizinec v řízení o povolení k trvalému pobytu předložil osvědčení o znalosti českého jazyka vydané jazykovou školou, která posléze informovala ministerstvo o tom, že se cizinec jazykové zkoušky zúčastnil, ovšem zkoušku úspěšně nesložil a nebylo mu vydáno osvědčení. Toto tvrzení jazyková škola v případech řešených Nejvyšším správním soudem dokládala dokumentací, z níž plynulo, že cizinec nebyl úspěšný již u písemné části zkoušky, a tak nebyl vůbec připuštěn k ústní části. V rozsudku ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 Azs 430/2018-38, dospěl Nejvyšší správní soud za daných skutkových okolností k závěru, že údaje uvedené v osvědčení o znalosti českého jazyka neodpovídaly skutečnosti. Cizinec, který jazykovou zkoušku absolvoval již podruhé, si musel být vědom, že se zkouška skládala ze dvou částí a že k jejímu úspěšnému složení bylo nutné úspěšně absolvovat obě její části. I pokud by snad cizinci bylo nějakým nedopatřením vydáno osvědčení o složení zkoušky poté, co ani neabsolvoval její druhou část, nebylo by možno doložení takové listiny – zjevně neodpovídající skutečnosti – k žádosti o povolení k trvalému pobytu považovat za jednání učiněné v dobré víře. Obdobně také v rozsudku ze dne 10. 4. 2019, č. j. 9 Azs 392/2018-48, publikovaném pod č. 3893/2019 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud konstatoval, že cizinec, který zkoušku již jednou neúspěšně absolvoval, si musel být vědom toho, jak tato zkouška probíhá. Nebyl-li připuštěn k ústní části, pak mu muselo být zřejmé, že u zkoušky neuspěl. Představu, že by se cizinci dostavovali k vykonání jazykové zkoušky, aniž by vůbec znali nejzákladnější podmínky jejího úspěšného složení, a tedy aniž by na jejím konci vůbec pochopili, zda ji absolvovali, označil Nejvyšší správní soud za neuvěřitelnou. Cizinec, který přiložil ke své žádosti o povolení k trvalému pobytu osvědčení, podle něhož u jazykové zkoušky uspěl, přestože neabsolvoval její ústní část, nemohl být v dobré víře. *„Naopak si musel být vědom, že pozitivní osvědčení, které navzdory negativnímu výsledku zkoušky k žádosti přiložil, je buď padělané, nebo pozměněné nebo že přinejmenším údaje v něm obsažené neodpovídají skutečnosti. Kterákoli z těchto tří možností dostačuje podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu.“*
19. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře také dospěl k závěru, že § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců není v rozporu s čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES, podle kterého *„[d]louhodobě pobývajícím rezident ztrácí nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajícím rezidenta, jestliže bylo zjištěno, že právní postavení dlouhodobě pobývajícím rezidenta bylo získáno podvodem“*. Podle Nejvyššího správního soudu není v rozporu se smyslem čl. 9 odst. 1 písm. a) této směrnice ani se samotnými cíli směrnice, pokud vnitrostátní předpis stanoví jako důvod pro zrušení povolení k trvalému pobytu to, že byl pobyt povolen na základě náležitosti, podstatné pro posouzení žádosti, která neodpovídá skutečnosti (viz již citovaný rozsudek č. j. 1 Azs 430/2018-38). Z povinnosti vykládat § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců konformně s čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice

2009/109/ES nicméně plyne, že k naplnění jeho podmínek je potřebný taktéž aspekt podvodného jednání, byť v samotném zákonném ustanovení není výslovně uveden. Jinak řečeno, ke zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu je možno přistoupit pouze tehdy, pokud jsou cizincem předložené náležitosti padělané anebo pozměněné, v takovém případě je totiž aspekt „podvodnosti“ obsažen již v samotném pojmu padělání či pozměnění, anebo pokud cizinec předloží náležitosti, v nichž uvedené údaje podstatně pro posouzení žádosti neodpovídají skutečnosti, a to z důvodu podvodného jednání. O podvodné jednání ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES se dle Nejvyššího správního soudu jedná tehdy, pokud cizinec doloží ke své žádosti o povolení k trvalému pobytu osvědčení prokazující úspěšné složení jazykové zkoušky, přestože zkoušku nesložil úspěšně, čehož si musel být vědom. Za takové situace není třeba dále zjišťovat, zda kromě podvodného jednání samotného cizince, spočívajícího v předložení vědomě nepravdivého osvědčení ministerstvu, bylo přítomno i další podvodné jednání spočívající ve vyhotovení tohoto osvědčení, ať už v podobě jeho zfalšování, pozměnění nebo třeba vyhotovení pracovníkem jazykové školy v důsledku korupce (viz opakovaně zmiňovaný rozsudek č. j. 9 Azs 392/2018-48).

20. Nejvyšší správní soud se zabýval i tím, že požadavek na doložení určité znalosti českého jazyka jako předpokladu pro udělení povolení k trvalému pobytu je v souladu s čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/109/ES, podle něhož „[č]lenské státy mohou požadovat, aby státní příslušníci třetích zemí dodržovali integrační opatření v souladu s vnitrostátním právem“. Prokázání znalosti jazyka hostitelského členského státu na určité úrovni zcela jistě je v souladu s naplňováním cílů sledovaných směrnicí, neboť jeho smyslem je usnadnit komunikaci mezi státními příslušníky třetích zemí a státními příslušníky dotčeného státu a případně podpořit vzájemné působení a rozvoj sociálních vztahů mezi nimi. Takový požadavek lze dle Nejvyššího správního soudu považovat za integrační opatření. Prokázání toliko základní znalosti českého jazyka na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky je pak zajisté naprosto přiměřené pro získání povolení k trvalému pobytu (rozsudek č. j. 1 Azs 430/2018-38).
21. Zdejší soud se v právě projednávané věci přidržel shora citovaných právních názorů, které poskytují odpověď na většinu uplatněných žalobních bodů. Ve vztahu k žalobní argumentaci týkající se výkladu rozhodné právní úpravy tak soud pouze shrnuje, že § 77 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců skutečně je nutno vykládat v souladu se směrnicí 2003/109/ES tak, že zrušit platnost povolení k trvalému pobytu lze jen tehdy, pokud je přítomen také aspekt podvodného jednání. Takovým podvodným jednáním může být i předložení osvědčení o znalosti českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu, které prokazuje úspěšné složení jazykové zkoušky, přestože zkouška byla složena neúspěšně a cizinec si toho musel být vědom. Že je osvědčení o znalosti českého jazyka podstatnou náležitostí žádosti o povolení k trvalému pobytu, plyne z § 70 odst. 2 písm. h) zákona o pobytu cizinců, v němž uvedený požadavek na předložení dokladu prokazujícího znalost českého jazyka není v rozporu s čl. 5 odst. 2 směrnice 2003/109/ES.
22. Co se skutkového stavu týče, soud má za prokázané, že žalobkyně dne 1. 7. 2015 nesložila požadovanou zkoušku z českého jazyka. Z dokumentace předložené jazykovou školou totiž vyplynulo, že se žalobkyně uvedeného dne ke zkoušce dostavila a absolvovala její písemnou část, nedosáhla však 60 % správných odpovědí v každém ze tří dílčích úkolů: čtení s porozuměním, psaní a poslech s porozuměním (žalobkyně nezbytných 60 % dokonce nedosáhla v žádném z těchto úkolů). Protože žalobkyně nebyla úspěšná

v písemné části, nebyla připuštěna k ústní části. O pravdivosti těchto informací nevyvstaly žádné pochybnosti a ani žalobkyně správnost dokumentace jazykové školy nijak relevantně nezpochybnila. Podklady o průběhu jazykové zkoušky společně s vyjádřením jazykové školy tak v souladu s § 53 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vyvrátily pravdivost osvědčení o znalosti českého jazyka, které bylo podkladem pro udělení povolení k trvalému pobytu. Samotné zrušení tohoto osvědčení nebylo nutné. Navíc je třeba přisvědčit žalované, že pokud jazyková škola osvědčení sama nevydala (čemuž nasvědčuje i dokumentace k jazykové zkoušce), nemohla jej ani zrušit.

23. Ve vztahu k tvrzení žalobkyně ohledně její dobré víry při převzetí osvědčení o znalosti českého jazyka a při jeho následném předložení k žádosti o povolení k trvalému pobytu soud předně podotýká, že ze správního spisu jednoznačně neplyne, zda žalobkyně dne 1. 7. 2015 absolvovala svůj první či opakovaný zkušební pokus. Zatímco jazyková škola ve vyjádření ze dne 16. 11. 2015 sdělila, že šlo o první pokus, v evidenčním listu žalobkyně coby uchazečky je v části o přihlášení ke zkoušce zmatečně uvedeno „Číslo pokusu: 157“. Žalovaná i ministerstvo nicméně vycházely z toho, že se jednalo o první pokus žalobkyně (resp. netvrdily, že se jednalo o pokus opakovaný), což ovšem sama žalobkyně v žalobě popírá, neboť argumentuje tím, že přestože se jednalo o její druhý zkušební pokus, tak neznala konkrétní podmínky pro úspěšné absolvování jazykové zkoušky. Nehledě na to, zda žalobkyně skládala jazykovou zkoušku poprvé či opakovaně, však soud dospěl k závěru, že jí dobrá víra nemohla svědčit. Soudu se stejně jako správním orgánům nejeví jako uvěřitelné, že by žalobkyni nebylo známo, že se jazyková zkouška skládala z písemné a ústní části a že k jejímu úspěšnému absolvování a zisku osvědčení o znalosti českého jazyka bylo nutné absolvovat obě tyto části úspěšně. Je-li pravdou, že většina občanů Vietnamu absolvuje jazykovou zkoušku několikrát, než ji konečně úspěšně složí, jak žalobkyně uvádí, pak lze naopak předpokládat, že si mezi sebou také vzájemně sdílí informace o průběhu této zkoušky a jejích podmínkách. Pokud se žalobkyně o konkrétní podmínky pro úspěšné složení jazykové zkoušky nezajímala a nezjistila si potřebné informace například od svých známých, z právních předpisů či od zkušební komise, pak tato skutečnost musí jít plně k její tíži. Navíc si i vzhledem k tomu, že žalobkyně nesplnila žádný ze tří dílčích úkolů v rámci písemné části na 60 %, lze jen stěží představit, že by jí snad mohli hodnotitelé při sdělování výsledků písemné části zmást například tím, že by konstatovali, že některý z dílčích úkolů splnila na potřebný počet bodů (či procentuální hranici). Jako ryze účelové a neuvěřitelné se tak jeví tvrzení žalobkyně, že sice neuspěla u žádného z dílčích úkolů písemné části a nebyla vůbec připuštěna k ústní části, ale přesto měla za to, že u jazykové zkoušky byla úspěšná a mohlo jí být po právu vydáno osvědčení o znalosti českého jazyka. Protože žalobkyně neabsolvovala ústní část zkoušky, nemůže obstát její tvrzení, že veškeré skutkové okolnosti nasvědčovaly úspěšnému složení zkoušky z její strany. Shora uvedené by pak platilo tím spíše tehdy, pokud by se nejednalo o první pokus žalobkyně.
24. Žalobkyně si tedy měla a mohla být vědoma toho, že údaje uvedené v jí předloženém osvědčení ze dne 1. 7. 2015 o znalosti českého jazyka, jež mělo svědčit o úspěšném složení jazykové zkoušky, neodpovídaly skutečnosti. Doložila-li žalobkyně toto osvědčení ke své žádosti o povolení k trvalému pobytu (coby podstatnou náležitost této žádosti), dopustila se podvodného jednání ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES a současně tím byla naplněna podmínka pro zrušení platnosti vydaného povolení dle § 77 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

25. Soud s žalobkyní nesouhlasí v tom, že správní orgány měly v řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu provést dokazování ohledně její jazykové vybavenosti a zrušit toto povolení jedinečně po zjištění, že žalobkyně skutečně nedosahovala úrovně A1. To, že žalobkyně v době rozhodné pro udělení povolení k trvalému pobytu nedosahovala požadované jazykové úrovně, totiž jednoznačně plynulo již z dokumentace k jazykové zkoušce, kterou ministerstvo vyžádalo od jazykové školy. Jakékoli další dokazování ohledně této problematiky by bylo nadbytečné.
26. Vytýká-li žalobkyně žalované, že z napadeného rozhodnutí není zjistitelné, co podle ní spadá pod pojem podvodného jednání ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109/ES, pak jí nelze přisvědčit. Jakkoli je pravdou, že se žalovaná touto otázkou zabývala pouze stručně, je z její argumentace uvedené na straně 7 napadeného rozhodnutí patrné, že podvodné jednání spatřovala v tom, že žalobkyně vědomě a nikoli v dobré víře předložila ke své žádosti o povolení k trvalému pobytu osvědčení, které neodpovídalo skutečnosti. Napadené rozhodnutí tedy z tohoto důvodu nelze mít za nepřezkoumatelné (ani za nesprávné). Nelze pak souhlasit ani s tím, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci, pokud se nezabývaly povědomím žalobkyně o konkrétním obsahu hodnocení jejích odpovědí v záznamových arších (odpovědních listech). Podstatné totiž je, že správní orgány správně zjistily a vyložily, proč musela mít žalobkyně povědomí o tom, že jazykovou zkoušku nesložila úspěšně.
27. Žalobkyně má nicméně pravdu, pokud tvrdí, že se žalovaná neřídila závazným právním názorem, který vyslovila ve svém v pořadí prvním rozhodnutí vydaném v této věci. Soud však tuto skutečnost nepovažuje za důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, neboť původní právní názor žalované nebyl v souladu se závěry tohoto rozsudku a s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Za daných okolností tak soud neshledává postup správních orgánů, které se odchýlily od původně zastávaného právního názoru, za chybný. Oba správní orgány navíc důvody svého postupu srozumitelně a přesvědčivě vysvětlily ve svých rozhodnutích.
28. Závěrem lze pro úplnost dodat, že žalobkyně nečinila v této věci spornou otázkou přiměřenosti zásahu správních rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života, a proto se soud touto problematikou nemohl zabývat.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

29. Protože soud neshledal žalobu důvodnou, rozhodl o jejím zamítnutí (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
30. O náhradě nákladů řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Úspěšná žalovaná náhradu nákladů řízení nepožadovala.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. května 2020

Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D., v. r.
předseda senátu